

ספרים

די רוסיה, בשנת 1941, כשהגרמנים נכנסו לרוסיה, הם חיסלו את כל המושבות היהודיות, לא השאירו מהן זכר. הניצולים המעטים יושבים היום בארץ, כמושבים או בקיבוצים ותיקים. שניים מילידי המושבות הללו הפכו בינתיים לרחובות מפורסמים: רחוב מנה ורחוב פרוג.

תרגום

יהודים, הולנדים וכושים

הרחק מלונדון (סיפורים מאת דן גייקובי סון. תרגום: מ. שלח. הוצאת ספריית הפועלים) סיפוריו של דן גייקובסון מטפלים בי אנשים, במשפחות, בדמויות לבנות ושחורות, החיות בדרום-אפריקה.

הוא מספר סיפורים על מאורעות שונים, חשובים פחות או יותר, שקרו לבני-אדם פשוטים. דרך מאורעות אלה הוא חושף את נשמתם, את שורשיהם.

הוא עוסק באנשים בודדים, אבל הוא מגלה דרכם יצרים המוניים, פסיכולוגיה המונית, המשפיעה של חברה רחוקה בקצה אפריקה, ואם רוצים, על כל חברה בכלל. באחד הסיפורים הקצרים והפשוטים שלו

מקור

ציונות לא בציון

חקלאים יהודים בערכות רוסיה (עבוד וכתב: צבי לבנה. הוצאת ספריית רפועלים) הוא ספר המספר על מאה ושלושים שנה של התיישבות יהודית חקלאית בדרום-רוסיה. היום כמעט ואין זוכרים את ההתיישבות הזאת. לא היו לה שום מגמות ציוניות, ובבית-הספר אין מלמדים אותה. אבל היא מעניינת לא פחות מההתיישבות הציונית, גם משום שהיא שופכת עליה אור, ומגלה את השורשים שלה, גם משום שהיא דומה לה באופייה ובהתפתחותה.

הפניית הרוסיה לחקלאות החלה בי תקופת שלטונו של אלכסנדר הראשון. הוא חיכך חוכנית לתיקון מצב היהודים, וקרא להם לעבור מהעבודות הכלתי-פריות שלהם לעבודות חקלאיות. יהודים אחדים נענו לקריאה. הם התיישבו באיוון חרטון ויקטרי-נוסלב, לאחר קשיים, התנכלויות והפרעות מצד הרשויות.

המתיישבים היו מעטים. כמו החלוצים הישראליים הם הבינו מעט מאוד בחקלאות, סבלו מבצורת, קדחת, צפדינה, ומהתנגשויות

מתיישבים יהודיים ברוסיה

כמו העליה הראשונה

עם תושבי הסביבה. יהודים רבים עזבו, אבל בעיקבות גלים של עזיבת באו גלים של עליות. המונים מתו. בשנת 1848 מתו 1500 איש ממחלות. הנשאים התגברו. הנוער שגדל במושבות היה נוער "צברי" של עובדי-ארמה בריאים. הגברים עבדו בי שדות, הנשים עבדו יחד איתם, והילדים, בי שעה שלא למדו, עזרו להם בעבודה.

חלוציות בלי אמבטיה. התצלומים של אנשי-המושבות דומים להפליא לתצלומי ה-חלוצים במושבות הישראליות, אבל השמות שהם נתנו למושבות שלהם, כמו שדה מנוח או נהר טוב, פשוטים וחסרי-יומרות, ובסיפורים שלהם על התיישבות אין שום פאתוס: "לא נשארנו דמות באר בתצורנו. יתכן שהיינו שואבים מים מכאר שבחצר השכנים. אין צריך לומר שבתוך הבית לא היו בתי-כסא, וודא שלא היו אמבטיות. את הצרכים היו עושים בחוץ, בקצה החצר, תחת כיפת-השמיים, כבעין תעלה שהבדילה בין החצר והשדות. רק אהרון גודל, הרחק הזקן שלא התחתן ולא הקים משפחה בגלל אהבה נכזבת, התקין לו לעזי-זיקנה בית-כסא מודרני סמוך לביתו."

בשנת 1881, כשנערכו ברוסיה הפוגרומים הגדולים, סבלו מהם גם יהודי-המושבות. אבל בשנת 1897 היו היהודים העוסקים בחקלאות 3.81% מכלל האוכלוסיה היהודית ברוסיה.

כשפרצה מלחמת-העולם הראשונה גויס רוב הנוער למלחמה. האוכלוסיה של המושבות פחתה בשליש. במלחמת-האזרחים, ש פרצה לאחר-מכן, נשחטו מושבות שלמות. התארגנה אמנם הגנה יעילה, אבל כשהמה-פכה הסתיימה נשארו במושבות רק 28 אלף יהודים, לעומת 42 אלף יהודים שהיו בהן לפני תחילת המלחמה.

שני רחובות. עם קום המישטר הקומוניסטי התעודדה ההתיישבות. בשנת 1939 שוב היו היהודים החקלאיים 5% מכלל יהודי

תן לגבר
תן לגבר - הראוי לשמו
את הבירה הראויה
לשמו - "גולדסטאר",
מרווח צמאון
ומשיבה נפש.

גולדסטאר

טל-אדמיני

רכשו מקצוע משתלם
תוך זמן קצר,
בהדרכה מקצועית
מעולה

ספרות נשים

דיאנה

קודסים בקר וערב
פתיחת הקורס
1.10.65

קבלת לקוחות בסלון בית-הספר לספרות, "דיאנה" יום-יום, בין השעות 9-1 בצהריים, 3-7 בערב בימים א', ג', ה'. הסלון פתוח עד 9.30 בלילה.

ת'א ריינס 1 (ככר דיזנגוף) טל. 226066

תחרות הסריגה הארצית

תחרות הסריגה הארצית, הראשונה מסוגה והיקפה בארץ, נפתחה רשמית בתאריך 27.8.65 ע"י בית-חרושת "לויט" לצמר בחסותו האדיבה של אילן, אגוד ישראלי לילדים נפגעים, בהנהלת צמר "קרון" ת"א.

החל מתאריך זה תוכל כל אשה לקנות חוטי אקרילן "מקסים" של צמר "לויט" בכל אחת מארבעים חנויות הצמר המובחרות בארץ שהן גם תחנות הרשמה לתחרות הסריגה (הרשימה תתפרסם כעתונות). הנשים הסורגות תוכלנה לסרוג מצמר זה כל סריג שתחפצנה בכל צבע (להוציא מכלל זה בגדיים). לתחרות יתקבלו סריגים הסורגים הן ביד והן במכונת סריגה ביתית מכל סוג.

הסריג יוגש לתחרות עד 15.12.65 לתחנת ההרשמה שממנה נקנה הצמר. כדי למנוע זיהוי המגישה לפני התחרות תצטרך האחרונה לתפור לשולי או למכפלת הסריג פיסת בד הנושאת את מספר כרטיס ההשתתפות שבידה שאינו תואם את המספר שנשאר בתחנת ההרשמה. מידות הסריגים שייכנסו לתחרות 38-40-42. מכל הסריגים שיוגשו עד התאריך הנ"ל ייבחרו ע"י צוות השופטים 30-35 סריגים לשלב הגמר.

שלב הגמר בחודש ינואר 1966 באולם התצוגות של מלון "שרהון" ת"א, שבו יודגמו (ע"י דוגמניות) הסריגים שהגיעו לשלב הגמר ויזכו את בעליהם ב-30 פרסים יקרי-ערך לפי הדירוג שייקבע ע"י צוות השופטים במקום.

הדירוג ייקבע לפי צורת הסריגה, הרכבת הצבעים, גמר, חבור, גיזרה ומקוריות. הסריג ייחזור לבעליו תוך שבוע מיום התצוגה.

בין 30 הפרטים יקרי-הערך: נסיעה לחו"ל, מכונת כביסה, מצלמה מיוחדת לנשים, דלת מתקפת מפלסטיק, סוף שבוע באחד ממלונות הפאר, 10 מכוונות סריגה "ארט 8", מכונת תפירה "אמפיסל", רדיו, פסיון, שיח "אקרילן", 3 זוגות שמיכות צמר, 3 שמיכות אקרילן ועוד.

ילד טקסטיל שמפו
מאחל לכל ילדיו
בארץ ומחוצה לה
שנה טובה ונקיה

טקסטיל
שנה טובה ונקיה

לצמר, משי ולכל האריגים העדינים

תוצרת ביח"ר נקה.
המפיצים היחידים, חברת נורית בע"מ.